

**АКЦИОНИ ПЛАН
ЗАПОШЉАВАЊА ГРАДА ЧАЧКА
ЗА 2019. ГОДИНУ**

Акционим планом запошљавања града Чачка (у даљем тексту: Акциони план) се дефинишу циљеви и приоритети и утврђују мере које ће се реализовати ради унапређења запошљавања и смањења незапослености на територији града Чачка.

Правни основ за доношење Акционог плана је садржан у одредби члана 41. став 1. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Сл. гласник РС“ бр. 36/2009, 88/2010, 38/2015 и 113/2017 - др.закон), којом је утврђено да надлежни орган локалне самоуправе може, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање, усвојити Локални акциони план запошљавања.

Чланом 60. истог закона утврђена је могућност да локална самоуправа која у оквиру свог Локалног акционог плана запошљавања обезбеђује више од половине средстава потребних за финансирање одређених програма или мере активне политике запошљавања, може поднети захтев Министарству за учешће у суфинансирању предвиђених програма и мере.

Према Националном акционом плану запошљавања за 2019. годину („Сл. гласник РС“ бр.105/2018), услови за одобравање учешћа у финансирању програма или мера активне политике запошљавања су: да локална самоуправа има формиран Локални савет за запошљавање, усвојен локални акциони план запошљавања за 2019. годину, усаглашен локални акциони план запошљавања са Националним акционим планом

запошљавања, обезбеђено више од половине потребних средстава за финансирање одређеног програма или мере. Захтев за учешће у суфинансирању се подноси Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања до 20. фебруара 2019. године, преко надлежне филијале Националне службе за запошљавање. У 2019. години одобрава се учешће у суфинансирању програма или мера активне политике запошљавања и то:

- програм стручне праксе
- програм стицања практичних знања за неквалификована лица, вишкове запослених и дугорочно незапослене,
- обука на захтев послодавца,
- субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих,
- субвенције за самозапошљавање,
- програм јавних радова.

Акциони план садржи елементе предвиђене чланом 39. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености.

Спровођење Акционог плана и предвиђених приоритета и мера подразумева активно учешће и сарадњу свих институција и социјалних партнера. Из тог разлога је Градска управа за локални економски развој у припреми и изради Акционог плана користила податке Националне службе за запошљавање – Филијале Чачак и Регионалне привредне коморе Моравичког и Рашког управног округа – организационе јединице Чачак.

На Акциони план претходно мишљење дао је Локални савет за запошљавање.

I. КРАТАК ОПИС ЛОКАЛНЕ ЕКОНОМСКЕ СИТУАЦИЈЕ

На територији града Чачка послује 1871 привредно друштво и 4805 предузетничких радњи (подаци АПР 30.06.2018.година). Од укупног броја привредних друштава 99,05% чине мала и микро предузећа. По броју привредних друштава највише их је регистровано у области трговине 37%, док је у прерађивачкој индустрији регистровано 33% предузећа и ова предузећа остварују највећи БДП (у укупним пословним приходима прерађивачка делатност и трговина учествују са по 40%) и упошљавају највећи број радника. У оквиру прерађивачке индустрије поред металопрерађивачке, велики број предузећа је из саобраћајне и хемиске индустрије, папира и картона, производње одеће.

Што се тиче спољнотрговинске размене у западној Србији Чачак је међу највећим извозницима где у структури извоза доминирају: металски производи (машине и електро опрема, профили и лимови) 38%, одећа и обућа 18%, прехранбени производи 10%, дрво и хартија 7% и производи од пластике 8%. Чачак има развијену војну индустрију тако да и ови производи учествују са око 7% у извозу. Највише се извози у земље ЕУ 52% и бивше републике Југославије 35%.

Оно што је карактеристично за град Чачак је да и поред тога што је велики увозник, у увозном асортиману доминирају сировине и полупроизводи а од готових производа доминирају производи који се не производе у нашем крају. У Граду послује велика фирма која је генерални увозник шкотиних аутомобила за целу Србију, тако да у структури увоза највеће учешће управо имају: друмска возила 33%, профили од легура Ал, бабра, гвожђа... 19%, пластика и пластични производи 14%, машине и апарат 14%, памук, текстил и готови текстилни производи 8%. ЕУ је наш највећи спољнотрговински партнер када је реч о увозу и учествује са преко 71% од укупног увоза.

За једанаест месеци 2018. године, Чачак је извезао робе у вредности од 166 милиона евра а увезао робе у вредности од 298 милиона евра па је покривеност увоза извозом 56%.

Увоз је за исти период предходне године повећана за 10% , а извоз смањен за 2,9%.

II. СТАЊЕ НА ТРЖИШТУ РАДА

На дан 31.12.2018. године, на територији града Чачка, према подацима којим располаже Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак евидентирано је 7.229 незапослених активних лица, од којих су 4.254 жене или 58,8%. У односу на децембар месец 2017. године, број лица која траже запослење са територије града Чачка смањено се за 1.221 лице или 14,4%.

I) Посматрано по степенима стручне спреме, структура незапослених лица у граду Чачку, на дан 31.12.2018.године је следећа:

- I CCC-1.232 незапослена лица, од којих су 603 жене,
- II CCC-442 незапослена лица, од којих су 308 жене,
- III CCC-1.946 незапослених лица , од којих су 904 жене,
- IV CCC-2.349 незапослених лица, од којих су 1.581 жене,

- V CCC-33 незапослена лица, од којих су 7 жене,
- VI-1 CCC-185 незапослених лица, од којих су 127 жене,
- VI-2 CCC-285 незапослених лица, од којих су 218 жене,
- VII-1CCC-748 незапослених лица, од којих су 500 жене,
- VII-2 CCC-8 незапослених лица, од којих су 6 жене.
- VIII-CCC-једно незапослено лице.

Највећи број незапослених лица је четвртог (32,5% укупног броја незапослених) и трећег степена стручне спреме (26,9% укупног броја незапослених). Највећи број незапослених жена је у четвртог (37,16% укупно незапослених жена) и трећем степену стручне спреме (21,3% укупно незапослених жена на територији града Чачка). Такође, доста незапослених лица је у првом степену стручне (лица без занимања и стручне спреме) и они чине 17% укупно незапослених лица на дан 31.12.2018.године.

II) Посматрано по годинама старости. структура незапослених лица у граду Чачку , на дан 31.12.2018.године је следећа:

- 15-19 година - 126 незапослених лица од којих су 55 жене,
- 20-24 године - 469 незапослених лица, од којих су 274 жене,
- 25-29 година - 761 незапослено лице, од којих су 491 жене,
- 30-34 године - 751 незапослено лице, од којих су 492 жене,
- 35-39 година - 770 незапослених лица , од којих су 495 жене,
- 40-44 године - 850 незапослених лица , од којих су 545 жене,
- 45-49 година - 920 незапослених лица, од којих су 579 жене,
- 50-54 година - 913 незапослених лица, од којих су 553 жене,
- 55-59 година - 1.034 незапослених лица, од којих су 564 жене,
- 60-64 године - 635 незапослених лица, од којих су 206 жене.

Највише незапослених лица је старосне доби 55-59 година старости (14,3% укупно

незапослених), старосне доби 50-54 године старости (12,6% укупно незапослених) и 45-49 година старости (12,7 укупног броја незапослених). Највећи број незапослених жена је старосне доби 45-49 година (13,6% укупно незапослених жена).

Учешће младих до 30 година старости у укупној незапослености на територији града Чачка је прилично велико и износи 18,75%. Ипак, најизраженије је учешће незапослених преко 50 година старости и оно износи 35,7% укупног броја незапослених на територији града Чачка.

III) Посматрано по дужини чекања на запослење, структура незапослених лица на територији града Чачка, на дан 31.12.2018. године је следећа:

- до 3 месеца - 1.056 незапослених лица, од којих су 577 жене,
- 3-6 месеци – 642 незапослена лица, од којих су 368 жене,
- 6-9 месеци - 449 незапослених лица, од којих су 243 жене,
- 9-12 месеци - 334 незапослених лица, од којих су 193 жене,
- 1-2 године - 924 незапослена лица, од којих су 536 жене,
- 2-3 године - 566 незапослених лица, од којих су 334 жене,
- 3-5 година – 874 незапослена лица, од којих су 528 жене,
- 5-8 година - 995 незапослених лица, од којих су 584 жене,
- 8-10 година - 481 незапослено лице, од којих су 300 жене,

Преко 10 година - 908 незапослених лица, од којих су 591 жене.

Највећи број незапослених лица чека на запослење до 3 месеца (14,6% укупно незапослених), 5-8 година (13,8% укупно незапослених) и у трајању 1-2 година (12,8%). Највећи број жена чека запослење преко 10 година (13,9% укупно незапослених жена) и 5-8 година које чине 13,8% укупно незапослених жена на територији града Чачка у децембру 2018.године, а према евиденцији Националне службе – Филијале Чачак. У укупној незапослености и даље је највеће учешће дугорочно незапослених лица, односно лица која на посао чекају дуже од 12 месеци.

Када се незапосленост посматра према приказаним структурама, уочава се да категорије незапослених које бележе највеће учешће у регистрованој незапослености су исте у неколико предходних година, при чему проценти учешћа незнатно варирају по годинама.

IV) Кретање незапослености по месецима

У периоду јануар-децембар 2018. године, број незапослених на територији града Чачка, по месецима био је следећи:

- јануар- 8.538 лица,
- фебруар- 8.537 лица,
- март- 8.444 лица,
- април- 8.302 лица,
- мај- 8.177 лица,
- јун- 7.940 лица,
- јул- 7.947 лица,
- август- 7.689 лица,
- септембар- 7.497 лица,
- октобар- 7.303 лица,
- новембар- 7.201 лице.
- децембар- 7.229 лица.

На крају посматраног периода (на дан 31.12.2018.године) на евиденцији Филијале Чачак налазило се 1.309 лица (15,3%) мање него на почетку године (на дан 31.01.2018 године), а 1.221 лице (14,4%) мање него крајем 2017. године.

На дан 31.12.2018.године, на територији града Чачка било је укупно 97 незапослених лица Ромске националности, од којих су жене 57,7%. Највише незапослених Рома је I степен стручне спреме, односно ради се о лицима без квалификација и стручне спреме (77,3%). Када се незапослени Роми посматрају по годинама старости, највише је старосне доби од 25-29 година старости (18,5%), а када се посматрају према времену тражења посла, највише је лица ове категорије која на посао чекају од 5-8 година (16,5%).

На крају 2018. године, на евиденцији НСЗ - Филијале Чачак налазило се 286 лица са инвалидитетом са територије града Чачка, од чега су жене 46%. Од тог броја највише је лица са инвалидитетом III (29,4%) и IV степена стручне спреме (26,5%) и старосне доби 55-59 година (17,1%). Када се посматрају незапослена лица са

инвалидитетом према дужини чекања на запослење, највише их на посао чека преко 10 година (23%).

На територији града Чачка, а према подацима НСЗ - Филијале Чачак, на дан 31.12.2018. године налазило се 328 незапослених лица корисника новчане социјалне помоћи, од којих су 64% жене. Од тог броја највише је лица I степена стручне спреме (48%), као и старосне доби од 50-54 године живота (20,4%). Гледајући дужину чекања на запослења највећи број незапослених корисника новчане социјалне помоћи на посао чекају од 5-8 година (23%).

На дан 31.12.2018. године, на евиденцији Филијале Чачак било је 813 лица којима је радни однос престао као технолошком вишку (највише IV ССС), затим 124 незапослених самохраних родитеља (највише у IV степену стручне спреме), једно незапослено лице које спада у категорију деце у хранитељским породицама, као и 7 лица жртве породичног насиља. Лица која спадају у категорију жртве трговине људима нема на евиденцији Филијале Чачак.

V) Пријављене потребе послодаваца

У периоду 01.01.-31.12.2018. године, према подацима НСЗ - Филијале Чачак, а посматрајући територију града Чачка, послодавци су пријавили потребе за укупно 1.063 радника. Послодавци су имали највеће пријављене потребе за следећим групама занимања: нераспоређена занимања, медицинари, трговци, обрађивачи метала, произвођачи одеће, ..

Најмање пријављених потреба послодавци су имали за следећим групама занимања: металурзи, текстилци, ликовни уметници и дизајнери, спортисти, занимања личних услуга...

Од укупно пријављених потреба за запошљавањем, односно слободних радних места 52,4% се односе на рад на одређено време, на неодређено време 31,6% док се 16% пријављених потреба односи на радно ангажовање кроз друге облике.

Број пријављених потреба за радницима по месецима је следећи:

- јануар 2018.године, пријављене потребе за 45 радника,
- фебруар 2018.године, пријављене потребе за 35 радника,
- март 2018. године пријављене потребе за 190 радника,

- април 2018. године пријављене потребе за 181 радником,
- мај 2018.године, пријављене потребе за 58 радника,
- јун 2018.године, пријављене потребе за 101 радником,
- јул 2018.године, пријављене потребе за 58 радника,
- август 2018.године, пријављене потребе за 75 радника,
- септембар 2018. године, пријављене потребе за 71 радником,
- октобар 2018.године, пријављене потребе за 114 радника,
- новембар 2018. године, пријављене потребе за 39 радника,
- децембар 2018, пријављене потребе за 96 радника.

НАПОМЕНА: На основу одредби Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС“, бр.36/2009, 88/2010 и 38/2015 – др.закон) Национална служба за запошљавање води евиденцију о потреби за запошљавањем. Пријаву потребе за запошљавањем подноси послодавац који има слободан посао и жели да му Национална служба посредује у запошљавању. То значи да не постоји више обавеза послодавца да достављају Националној служби за запошљавање пријаву о слободном радном месту.

VI) Запошљавање

У периоду 01.01.-31.12.2018. године, евидентирано је укупно 21.191 заснивања радних односа или радног ангажовања на територији града Чачка, од чега је 9.049 радних односа или радног ангажовања са особама женског пола (42,7%). Од тог броја засновано је 13.169 радних односа на одређено време (62%), на неодређено 4.253 радних односа (20%) и 3.769 (18%) осталих облика радног ангажовања (привремени и повремени послови, уговор о делу, приправници, волонтери, предузетници, пољопривредници...).

Највише запошљавања у току 2018.године, на територији града Чачка било је у оквиру следећих области делатности:

- трговина на велико и мало; поправка моторних возила и мотоцикала,
- прерађивачке индустрије,

- саобраћај и складиштење,
- административне и помоћне услужне делатности,
- услуге смештаја и исхране...

а најмање у области рударства.

Када се посматрају подручја рада односно групе занимања лица, највеће запошљавање у 2018.години, а на територији града Чачка било је у следећим: трговци, занимања друмског саобраћаја, занимања угоститељства и туризма, обрађивачи метала, грађевинари, администратори, прерађивачи хране и пића, комуналци...

Најмање запошљавања је било у следећим подручјима рада односно групама занимања лица: рибари и одгајивачи осталих животиња, прерађивачи дувана, ваздухопловци, железничари, геолози, занимања експлоатације нафте и земног гаса.

У периоду 01.01.-31.12.2018. године, евидентирано је 3.888 заснивања радног односа или радног ангажовања са лицима са евиденције Филијале Чачак, од чега је 55,3% са особама женског пола (2.149 лица).

Од укупног запошљавања лица са евиденције у посматраном периоду, на одређено је засновано 2.192 радна односа (56,4%), на неодређено 831 (21,4%) радних односа, док су остало радна ангажовања ван радног односа.

Највише запошљавања лица са евиденције у току 2018.године на територији града Чачка било је у оквиру следећих области делатности:

- прерађивачка индустрија,
- трговина на велико и мало; поправка моторних возила и мотоцикла,
- административне и помоћне услужне делатности,
- услуге смештаја и исхране,
- здравствена и социјална заштита...

а најмање у области рударства.

Највише запошљавања лица са евиденције НСЗ, било је у следећим подручјима рада/групама занимања лица: трговци, занимања угоститељства и туризма, прерађивачи хране и пића, администратори, обрађивачи метала, комуналци, занимања друмског саобраћаја...

Најмање запошљавања лица са евиденције, било је у следећим групама занимања: геолози, ваздухопловци, занимања осигурања, занимања физичке културе, занимања јавног

информисања, наставници здравствене струке, стаклари, занимања телекомуникација...

У посматраном приоду (јануар-децембар 2018. године) није било запошљавања лица са евиденције у групама занимања рибари и одгајивачи осталих животиња, ветеринари прерађивачи дувана, кожари и крзнари, железничари, наставници биотехничке струке...

VII) Дефицитарна и суфицитарна занимања

Дефицитарна занимања на територији града Чачка у 2018. години су: бетонирац, возач теретног моторног возила, манипулант у прехрабреној производњи, конобар, графичар (III ССС и КВ), електромехничар за рачунаре (III ССС и КВ), руковалац јамске утоварне механизације, неразврстани рудари и оплемењивачи руде II категорије сложености, стаклар и административни техничар (IV ССС)...

Код ових занимања је највећа диспропорција у смислу веће тражње за занимања него што је понуда истих на локалном тржишту рада.

Суфицитарна занимања на територији града Чачка у 2018. години су: помоћни женски фризер, хемијско-технолошки техничар (IV ССС), механичар, машиниста, машинбравар (III ССС и КВ), техничар друмског саобраћаја (IV ССС), машински техничар-контролор квалитета (IV ССС), матурант гимназије (IV ССС), металостругар, аутомеханичар, економски техничар (IV ССС), дипломирани економиста за општу економију, банкарство и финансије (VII-1 ССС), лица без занимања и стручне спреме (I ССС, НК), продавац (III ССС и КВ), бравар, медицинска сестра, металоглодач, израђивач хемијских производа (III ССС и КВ), дипломирани правник (VII-1 ССС)/мастер правник...

Код ових занимања највећа диспропорција у смислу далеко веће понуде него тражње за овим занимањима.

VIII) Најугроженије групе на тржишту рада у 2018. години биле су:

- млади до 30 година живота,
- вишкови запослених,
- старији од 50 година живота,
- лица без квалификација и неквалификовани,
- особе са инвалидитетом,
- Роми,

- дугорочно незапослени (на евиденцији дуже од 12 месеци, а

посебно незапослена лица која посао траже дуже од 18 месеци),

- жене

- радно способни корисници новчане социјалне помоћи.

Поред наведених најугроженијих категорија, остала теже запошљива лица су из следећих посебно осетљивих категорија:

- жртве породичног насиља,

- рурално становништво,

- избегла и расељена лица,

- самохрани родитељи,

- супружници из породице у којој су оба супружника незапослена,

- родитељи деце са сметњама у развоју.

- бивши извршиоци кривичних дела.

Најугроженија су она лица која се истовремено суочавају са више фактора отежане запошљивости.

IX) Планиране обуке Националне службе за запошљавање

Ради повећања конкурентности незапослених лица на тржишту рада, Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак у 2019. години планира различите врсте обука за незапослена лица са територије града Чачка, а које су предвиђене Програмом рада Националне службе за запошљавање и то:

- обуке у клубу за тражење посла,

- обука за активно тражење посла,

- тренинг самоефикасности,

- радионице за преовладавање стреса услед губитка посла,

- мотивационо-активациона обука за лица без квалификације и нискоквалификована лица,

- обуке за потребе тржишта рада,

- обуке на захтев послодавца,

- едукативне услуге Пословног центра-обука „Пут до успешног предузетника“ (основе предузетништва, правни аспект бизниса, порези и доприноси за предузетнике, бизнис план радионица).

Х) Запосленост и зараде на територији града Чачка

Према подацима Републичког завода за статистику, просек запослених у граду Чачку за 2017.годину износи 33.855, од чега 25.420 лица (75,1%) чине запослени у правним лицима, док је 7.608 лица (22,5%) приватних предузетника (лица која самостално обављају делатност и запослених код њих), а 827 лица (2,4%) су регистровани индивидуални пољопривредници.

Просечни број запослених на територији града Чачка у 2017. години, посматрано по секторима делатности, био је:

- пољопривреда, шумарство и рибарство-178 лица,
- рударство-35 лица,
- прерађивачка индустрија-9.798 лица,
- снабдевање електричном енергијом, гасом и паром-468 лица,
- снабдевање водом и управљање отпадним водама-425 лица,
- грађевинарство-998 лица,
- трговина на велико и мало и поправка моторних возила-6.899 лица,
- саобраћај и складиштење-2.708 лица,
- услуге смештаја и исхране-1.336 лица,
- информисање и комуникације-587 лица,
- финансијске делатности и делатности осигурања-645 лица,
- пословање некретнинама-84 лица,
- стручне, научне, иновационе и техничке делатности-938 лица,
- административне и помоћне услужне делатности-1.270 лица,
- државна управа и обавезно социјално осигурање-1.436 лица,
- образовање-1.913 лица,
- здравствена и социјална заштита-2.355 лица,
- уметност, забава и рекреација-453 лица,
- остале услужне делатности-502 лица.

Просечна зарада без пореза и доприноса у 2017. години на територији града Чачка износила је 40.537,00 динара, док је просечна зарада за децембар 2017.године, без пореза и доприноса, на територији града Чачка износила 44.788,00 динара.

III. ПОЛИТИКА ЗАПОШЉАВАЊА У ГРАДУ ЧАЧКУ

Циљ запошљавања је повећање запослености односно успостављање стабилног и одрживог тренда раста запослености на тржишту рада.

Политика запошљавања у граду Чачку утицаће на раст запошљавања и одрживо повећање запослености, првенствено у приватном сектору.

Скупштина општине - града Чачка је образовала Локални савет за запошљавање, чије чланове је, по овлашћењу Скупштине, именовао председник Општине – градоначелник града Чачка.

Образовањем Локалног савета за запошљавање и доношењем аката активне политике запошљавања, град Чачак је препознао могућности да утиче на политику запошљавања на својој територији и да установљава мере за повећање запослености.

У складу са Законом, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање а на основу планираних средстава у буџету, Скупштина општине – града Чачка је:

1. У 2006. години донела Програм samozapošljavanja за чију реализацију су уложена средства у износу од 6.900.000,00 динара.

2.У 2007. години донела програме:

- samozapošljavanja,
- новог запошљавања,
- новог запошљавања инвалида.

За реализацију ових програма издвојена су средства у укупном износу од 9.750.000,00 динара.

3.У 2008. години донела програме:

- samozapošljavanja,
- новог запошљавања,
- новог запошљавања инвалида.

За реализацију ових програма издвојена су средства у укупном износу од 10.000.000,00 динара.

4. У 2009. години донела програме:

- samozapošljavanja,
- новог запошљавања,
- новог запошљавања инвалида,
- новог запошљавања самохраних мајки и

- организовање и спровођење јавних радова.

За реализацију ових програма издвојена су средства у укупном износу 20.442.421,35 динара.

5. У 2010. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2010. годину, којим су предвиђене следеће мере активне политике запошљавања:

- подршка samozapošljavanju,
- ново запошљавање кроз давање субвенција послодавцима за отварање нових радних места,
- ново запошљавање особа са инвалидитетом,
- ново запошљавање самохраних мајки,
- организовање јавних радова од интереса за Град ради запошљавања теже запошљивих категорија незапослених лица,
- подстицање запошљавања младих путем финансирања запошљавања и стручног оспособљавања приправника за самосталан рад у струци.

За реализацију ових мера издвојена су средства у укупном износу од 20.500.000,00 динара.

6. У 2011. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2011. годину, којим су предвиђене следеће мере активне политике запошљавања:

- подршка samozapošljavanju,
- ново запошљавање кроз давање субвенција послодавцима за отварање нових радних места,
- подстицање запошљавања младих путем финансирања запошљавања и стручног оспособљавања приправника за самосталан рад у струци,
- организовање јавних радова од интереса за Град ради запошљавања теже запошљивих категорија незапослених лица.

За реализацију мера из алинеје прве, друге и треће из буџета Града издвојена су средства у укупном износу од 15.000.000,00 динара а из буџета Републике средства у износу од 14.000.000,00 динара а за реализацију мере из алинеје четврте из буџета Града издвојена су средства у износу од 5.500.000,00 динара.

7. У 2012. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2012. годину, којим су предвиђене следеће мере активне политике запошљавања:

- субвенције за samozapošljavanje,

- субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима,

- јавни радови.

За реализацију ових мера из буџета Града издвојена су средства у укупном износу од 29.752.982,60 динара а из буџета Републике средства у износу од 4.461.578,80 динара.

8. У 2013. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2013. годину, којим су предвиђене следеће мере активне политике запошљавања:

- субвенције за samozapošljavanje,
- субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима,
- јавни радови.

За реализацију ових мера издвојена су средства у укупном износу од 37.847.740,62 динара.

9. У 2014. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2014. годину којим су предвиђене следеће мере и програм активне политике запошљавања:

- субвенције за samozapošljavanje,
- субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима,
- јавни радови,
- програм стручне праксе .

За реализацију мера из алинеје прве и друге и реализацију програма из алинеје четврте издвојена су средства у укупном износу од 30.000.000,00 динара.

10. У 2015. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2015. годину којим су предвиђене следеће мере активне политике запошљавања:

- субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима,
- субвенције за samozapošljavanje,
- јавни радови.

За реализацију ових мера из буџета града Чачка издвојена су средства у укупном износу од 29.900.000,00 динара, а из буџета Републике средства у износу од 5.309.859,15 динара.

11. У 2016. години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2016.годину којим су предвиђене следеће мере активне политике запошљавања:

- субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима,
- субвенције за samozapošljavanje,
- програм стручне праксе,
- јавни радови.

За реализацију ових мера из буџета града Чачка издвојена су средства у укупном износу од 44.000.000,00 динара, а из буџета Републике средства у износу од 7.809.400,00 динара.

12. У 2017.години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2017. годину којим су предвиђене следеће мере активне политике запошљавања:

- јавни радови,
- програм стручне праксе,
- субвенције за samozapošljavanje,
- субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима.

За реализацију ових мера из буџета града Чачка издвојена су средства у укупном износу од 38.000.000,00 динара, а из буџета Републике средства у износу од 11.454.545,45 динара.

13. У 2018.години донела Акциони план запошљавања града Чачка за 2018.годину којим су предвиђене следеће мере активне политике запошљавања:

- програм јавних радова,
- програм обуке на захтев послодавца,
- програм стручне праксе,
- субвенције за samozapošljavanje,
- субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима.

За реализацију ових мера из буџета града Чачка издвојено су средства у укупном износу од 40.000.000,00 динара, а из буџета Републике средства у износу од 7.363.636,36 динара.

IV. ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА ЧАЧКА ЗА 2019. ГОДИНУ

Циљеви и задаци политике запошљавања на територији града Чачка за 2019. годину су:

- повећање запослености,
- унапређење квалитета радне снаге,
- подстицај послодавцима да запошљавају незапослена лица,
- подстицање запошљавања теже запошљивих категорија,
- борба против дискриминације посебно погођених група приликом запошљавања,
- отварање нових радних места и подстицање предузетништва и samozapošljavanje,
- промоција и организовање јавних радова,
- активан приступ Града у области запошљавања,
- учешће у финансирању мера активне политике запошљавања из републичког буџета,
- спровођење мера из Акционог плана и јачање улоге Локалног савета за запошљавање.

V. МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА ГРАДА ЧАЧКА ЗА 2019. ГОДИНУ

Средства за реализацију мера активне политике запошљавања планирана су Одлуком о буџету града Чачка за 2019. годину.

Средства се додељују на основу јавног позива/конкурса.

Уколико до објављивања јавног позива/конкурса за мере које се суфинансирају дође до измена у тексту редовних јавних позива/конкурса Националне службе за запошљавање, измене ће се примењивати и на садржину јавних позива/конкурса који ће се објавити на основу овог плана.

Средства се преносе Националној служби за запошљавање.

Праћење реализације мера активне политике запошљавања града Чачка за 2019. годину, врши Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак.

Корисник средстава који не извршава утврђене обавезе дужан је да одобрена средства врати сразмерно проценту реализације уговорне обавезе, увећана за износ законом утврђене камате обрачунате од дана преноса средстава.

Изузетно, а по претходно прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање, орган надлежан за доношење одлуке о додели субвенције може донети одлуку да се кориснику

средстава у целини или делимично изврши отпис потраживања у случају наступања смрти, теже болести или елементарних непогода (пожар, поплава, земљотрес и др).

Орган надлежан за доношење одлуке о додели субвенције може, по предходно прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање донети одлуку да се кориснику средстава продужи рок за закључење уговора, уколико корисник средстава из оправданих разлога не закључи уговор у року утврђеном овим планом, о чему је дужан да приложи потребне доказе.

Уколико у финансирању мера активне политике запошљавања учествује министарство надлежно за послове запошљавања отпис потраживања вршиће се у складу са актима Националне службе за запошљавање.

Национална служба за запошљавање и град Чачак закључују Споразум о начину реализације мера активне политике запошљавања града Чачка за 2019. годину.

Акционим планом за 2019. годину предвиђене су следеће мере и програм активне политике запошљавања:

1. јавни радови,
2. програм стручне праксе,
3. субвенције за samozapošljavanje,
4. субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима.

1. Јавни радови

Јавни радови су мера активне политике запошљавања која се организује у циљу радног ангажовања првенствено теже запошљивих незапослених лица и незапослених у стању социјалне потребе, ради очувања и унапређења радних способности незапослених, као и остваривања одређеног друштвеног интереса.

Средства за реализацију ове мере износе **9.000.000,00** динара.

Максимална дужина трајања јавног рада је 4 месеца.

Јавни радови се организују у области:

- социјалних и хуманитарних, културних и других делатности,
- одржавања и обнављања јавне инфраструктуре,
- одржавање и заштита животне средине и природе.

Право учешћа у поступку организовања јавних радова имају:

- органи јединице локалне самоуправе,
- јавне установе и јавна предузећа, са седиштем на територији града Чачка.

Послодавац који спроводе јавне радове закључује са незапосленим уговор о радном ангажовању у складу са прописима о раду и јавним конкурсом.

Средства намењена за спровођење јавних радова користе се за:

1. Исплату накнаде за обављени посао незапосленим лицима укљученим у јавне радове која се увећава за припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање и која обухвата трошкове доласка и одласка са рад.
2. Накнаду трошкова спровођења јавних радова једнократно послодавцу.
3. Накнаду трошкова обуке (у случају потребе за организовањем обуке).

Накнаде из предходног става утврђују се Јавним конкурсом у висини утврђеној Јавним конкурсом који за спровођење ове мере расписује Национална служба за запошљавање – Филијала Чачак.

Средства за организовање и спровођење јавних радова додељује се на основу Јавног конкурса који расписује Национална служба за запошљавање – Филијала Чачак, у сарадњи са Градом, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање на садржину јавног конкурса.

Јавни конкурс садржи услове које подносилац пријаве треба да испуњава, документацију коју доставља уз пријаву, документацију за закључивање уговора средства обезбеђења уговорних обавеза, обавезе послодавца-извођача јавног рада све у складу са актима Националне службе за запошљавање, рок за подношење пријаве, адресу на коју се пријава доставља и друге потребне елементе.

Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак врши пријем и обраду поднетих пријава, проверава испуњеност услова јавног конкурса и врши рангирање примљених пријава на основу унапред дефинисаних критеријума. У циљу правилне обраде пријава, Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак може тражити и друге доказе релевантне за одлучивање.

Одлуку о одобравању спровођења јавног рада доноси градоначелник града Чачка, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање.

На основу Одлуке о одобравању спровођења јавног рада, у року од 30 дана од дана достављања Одлуке, закључиће се Уговор којим ће се уредити међусобна права и обавезе, у складу са Спразумом о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији мера активне политике запошљавања између Националне службе за запошљавање и града Чачка.

Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак подноси извештај о реализацији ове мере Локалном савету за запошљавање и Скупштини града.

Јавни конкурс Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак објављује у листу „Послови“, на сајту Националне службе за запошљавање и огласној табли Филијале Чачак а град Чачак у локалном штампаном медију са којим је закључио уговор о оглашавању и на сајту града.

2. Програм стручне праксе

Програм стручне праксе подразумева стручно оспособљавање незапослених лица за самосталан рад у струци, за које је стечено одговарајуће образовање-квалификација, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита кад је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за самосталан рад у струци и реализује се без заснивања радног односа.

У програм стручне праксе се укључују незапослена лица која се први пут стручно оспособљавају за занимање за које су стекла одређену врсту и ниво образовања или која су се стручно оспособила краће од времена потребног за полагање приправничког или стручног испита, за преостали период потребан за стицање услова за полагање приправничког или стручног испита. Програм стручне праксе спроводи се у складу са законом, односно у складу са актом о организацији и систематизацији послова код послодавца, а програм се финансира најдуже 12 месеци. У случају када се програм стручне праксе спроводи у складу са законом, програм може да се финансира у дужини прописаној законом, а најдуже 12 месеци. Када се програм стручне праксе спроводи на основу акта о организацији и систематизацији послова код послодавца, програм се финансира у трајању:

- до 6 месеци за лица са средњим образовањем,

- до 9 месеци за лица са вишим и високим трогодишњим образовањем,

- до 12 месеци за лица са најмање четворогодишњим високим образовањем.

Средства којима се субвенционирате програм стручне праксе износе **12.000.000,00** динара.

Средства за реализацију програма стручне праксе користе се за исплату:

1. новчане помоћи и трошкова превоза у укупном месечном износу од:
 - 16.000,00 динара за лица са средњим образовањем,
 - 18.000,00 динара за лица са вишим или високим трогодишњим образовањем,
 - 20.000,00 динара за лица са најмање четворогодишњим високим образовањем.
2. трошкови осигурања за слушај повреде на раду и професионалне болести у складу са законом.

Програм се реализује код:

1. послодавца који припада приватном или јавном сектору, који има седиште или организациону јединицу на територији града Чачка,
2. органа јединице локалне самоуправе.

Средства којима се субвенционирате програм стручне праксе додељују се на основу јавног позива који расписује Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак у сарадњи са Градом, по прибављеном мишљењу Локалног савета запошљавање.

Јавни позив садржи услове које подносилац треба да испуни, документацију за подношење захтева, обавезе послодавца све у складу са актима Националне службе за запошљавање, рок за подношење захтева, адресу на коју се захтев доставља и друге потребне елементе.

Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак врши пријем, обраду и рангирање поднетих захтева, проверу усклађености поднетог захтева и приложене документације са условима из Јавног позива. У циљу правилне обраде захтева, Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак може тражити и друге доказе релевантне за одлучивање по захтеву а у циљу испуњености услова из Јавног позива. Национална служба задржава право да изврши службени обилазак послодавца.

Одлуку о спровођењу програма стручне праксе доноси градоначелник града Чачка, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање. Град Чачак задржава право да приликом одлучивања по поднетом захтеву изврши корекцију броја лица, у складу са расположивим средствима за реализацију програма.

Национална служба за запошљавање – Филијала Чачак, град Чачак, послодавац, односно лице на стручној пракси, у року до 45 дана од дана достављања одлуке о спровођењу програма стручне праксе закључују уговоре, којима се уређују међусобна права и обавезе.

Национална служба за запошљавање – Филијала Чачак дужна је да поднесе извештај Локалном савету за запошљавање и Скупштини града о реализацији ове мере.

Јавни позив Национална служба за запошљавање – Филијала Чачак објављује у листу „Послови“, на сајту НСЗ и огласној табли Филијале Чачак, а град Чачак у локалном штампаном медију са којим је закључио уговор о оглашавању и на сајту града.

3. Субвенције за samozapošljavanje

Субвенција за samozapošljavanje додељује се незапосленом лицу са територије града Чачка, које се води на евиденцији Националне службе за запошљавање - Филијале Чачак и има завршену обуку за развој предузетништва.

Субвенција се одобрава ради оснивања радње, задруге или другог облика предузетништва од стране незапосленог, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос.

Субвенције се одобравају за обављање делатности које се финансирају у складу са Јавним позивом за доделу субвенције за samozapošljavanje који расписује Национална служба за запошљавање и за обављање трговине, имајући у виду да је највећи број привредних субјеката на територији града Чачка из области прерађивачке индустрије и трговине и да запошљавају највећи број лица, те представљају основне носиоце привредног развоја.

Средства за реализацију ове мере износе **8.000.000,00** динара.

Средства за samozapošljavanje додељују се незапосленом у једнократном износу од **200.000,00** динара по кориснику, односно **220.000,00** динара у случају samozapošljavanje

вишкова запослених или **240.000,00** динара за незапослене особе са инвалидитетом.

Право на субвенције може се остварити и удруживањем више незапослених, оснивањем привредног друштва ради samozapošljavanja. Уколико се више незапослених удружи, у складу са законом, свако лице појединачно подноси захтев за samozapošljavanje и остваривање права на субвенцију од **200.000,00** динара, **220.000,00** динара у случају samozapošljavanja вишкова запослених, односно **240.000,00** динара у случају када су подносиоци захтева особе са инвалидитетом.

Реализација програма прати се 12 месеци.

Јавни позив за доделу субвенције за samozapošljavanje расписује Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак у сарадњи са Градом, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање на садржину јавног позива.

Јавни позив садржи услове које подносилац захтева треба да испуњава, документацију коју доставља уз захтев, документацију за закључивање уговора, средства обезбеђења уговорних обавеза, обавезе корисника средстава све у складу са актима Националне службе за запошљавање, рок за подношење захтева, адресу на који се захтев доставља и друге потребне елементе.

Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак врши пријем, обраду и рангирање поднетих захтева, проверу испуњености услова јавног позива и приложене документације. У циљу правилне обраде захтева, Национална служба за запошљавање – Филијала Чачак може тражити и друге доказе релевантне за одлучивање по захтеву. Захтеви који не испуњавају услове предвиђене јавним позивом неће се даље разматрати.

Одлуку о додели субвенције доноси градоначелник града Чачка, а уколико у финансирању учествује министарство надлежно за послове запошљавања одлуку доносе заједно градоначелник и директор Националне службе за запошљавање – Филијала Чачак, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање.

На основу Одлуке о додели субвенције за samozapošljavanje, у року од 30 дана од дана достављања Одлуке, закључиће се Уговор којим ће се уредити међусобна права и обавезе, у складу са Спразумом о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији мера активне политике запошљавања између Националне службе за запошљавање и града Чачка.

Национална Служба за запошљавање - Филијала Чачак дужна је да поднесе извештај Локалном савету за запошљавање и Скупштини града о реализацији ове мере.

Јавни позив Национална служба за запошљавање -Филијала Чачак објављује у листу „ Послови“, на сајту Националне службе за запошљавање и огласној табли Филијале Чачак, а град Чачак у локалном штампаном медију са којим је закључио уговор о оглашавању и на сајту града.

4. Субвенције послодавцима за запошљавање на новоствореним радним местима.

Субвенција послодавцима за запошљавање на новоствореним радним местима намењена је послодавцима из приватног сектора, са седиштем на територији града Чачка, који ће запослити до 5 незапослених лица са територије града Чачка, на неодређено време, са пуним радним временом, која су пријављена на евиденцији Националне службе за запошљавање - Филијала Чачак, најмање 3 месеца пре дана подношења захтева.

Средства за реализацију ове мере износе **11.000.000,00** динара.

Субвенције се одобравају послодавцима за запошљавање на новоствореним радним местима у једнократном износу од **220.000,00** динара по лицу, осим у случају запошљавања лица одраслих у хранитељској породици, особа са инвалидитетом, самохраног родитеља, родитеља коме је одлуком надлежног суда поверено самостално вршење родитељског права и Рома, кад се субвенција додељује у износу од **300.000,00** динара по лицу.

Приоритет приликом одлучивања о додели субвенције послодавцима за запошљавање на новоствореним радним местима имају послодавци који запошљавају лица по следећем редоследу :

- 1) лица одрасла у хранитељској породици,
- 2) особе са инвалидитетом,
- 3) сви млади до 30 година старости,
- 4) супружнике из породица у коме су оба супружника незапослена,
- 5) старији од 50 година,
- 6) самохраног родитеља,
- 7) родитељи коме је одлуком надлежног суда поверено самостално вршење родитељског права,
- 8) Роми.

Самохраним родитељем у смислу овог плана сматре се родитељ детета чији је дуги родитељ непознат или је умро или је нестало.

Субвенција послодавцима за запошљавање на новоствореним радним местима се одобрава под условом:

- да припада приватном сектору (послодавци и правна лица код којих је удео приватног капитала у власничкој структури 100%),
- регистрован најмање три месеца пре датума подношења захтева,
- да послодавац није смањивао број запослених у последња три месеца која претходе месецу у коме је поднет захтев, осим у случају природног одлива и других оправданих разлога запослених (остваривања права на пензију, смрт запосленог, отказ од стране запосленог и истек рада на одређено време),
- да над њим није покренут стечајни, односно ликвидациони поступак,
- да у законским роковима измирује обавезе по основу доприноса за обавезно социјално осигурање и има најмање једног запосленог (под запосленим лицем, у складу са законом, подразумева се свако лице пријављено на обавезно социјално осигурање),
- да последњих шест месеци није био дуже од 30 дана непрекидно евидентиран у регистру дужника принудне наплате НБС,
- да се налази у дозвољеном оквиру опредељеног износа за *de minimis* државну помоћ у текућој фискалној години и предходне две фискалне године у складу са Уредбом о правилима за доделу државне помоћи.

Право на субвенцију послодавцима за запошљавање на новоствореним радним местима не могу остварити:

- државни органи, организације и други директни и индиректни корисници буџетских средстава, друштвене организације, удружења грађана, екстериторијалне организације, финансијске институције, банке и друштва за осигурање имовине и лица,
- подносиоци захтева који обављају делатност у области такси превоза, примарне пољопривредне производње, мењачница, коцкања и клађења и слично,
- корисници средстава који нису испунили ранију уговорну обавезу према Националној

служби за запошљавање, осим за обавезе чија је реализација у току и исте редовно измирује,

- подносиоци захтева који су користили субвенцију по јавним позивима Националне службе за запошљавање и/или града Чачка за иста лица у току претходне 3 године, рачунајући од дана одобравања средстава,

- подносиоци захтева који запошљавају незапослена лица која су у претходном периоду од 6 месеци од дана подношења захтева била у радном односу код подносиоца захтева, односно послодавца који је оснивач или повезано лице са подносиоцем захтева.

- послодавци који нису успешно пословали 12 месеци након правоснажног решења о усвајању плана реорганизације и обустављању стечајног поступка или након куповине привредног субјекта над којим је правоснажним решењем окончан стечајни поступак.

Субвенција послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима додељује се на основу јавног позива који расписује Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак у сарадњи са Градом, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање на садржину јавног позива.

Јавни позив садржи услове које подносилац захтева треба да испуњава, документацију коју доставља уз захтев, документацију за закључивање уговора, средства обезбеђења уговорних обавеза све у складу са актима Националне службе за запошљавање, обавезе послодавца, рок за подношење захтева, адресу на који се захтев доставља и друге потребне елементе.

Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак врши пријем, обраду, рангирање поднетих захтева, проверу испуњености услова јавног позива и приложене документације. У циљу правилне обраде захтева Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак може тражити и друге доказе релевантне за одлучивање по захтеву. Захтеви који не испуњавају услове предвиђене јавним позивом неће се даље разматрати.

Одлуку о додели субвенције доноси градоначелник града Чачка, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање.

На основу Одлуке о додели субвенције, у року од 30 дана од дана достављања Одлуке, закључиће се Уговор којим ће се уредити међусобна права и обавезе, у складу са Спразумом о уређивању међусобних права и обавеза у

реализацији мера активне политике запошљавања између Националне службе за запошљавање и града Чачка.

Сматраће се да је подносилац захтева одустао од субвенције, ако у року од 30 дана од дана достављања одлуке не достави доказе о заснивању радног односа са лицима са евиденције и осталу документацију за закључење уговора о додели субвенције.

Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак дужна је да поднесе извештај Локалном савету за запошљавање и Скупштини града о реализацији ове мере.

Јавни позив Национална служба за запошљавање - Филијала Чачак објављује у листу „Послови“, на сајту НСЗ и огласној табли Филијале Чачак, а град Чачак у локалном штампаном медију са којим је закључио уговор о оглашавању и на сајту града.

VI. СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ МЕРА

За реализацију мера активне политике запошљавања из Акционог плана средства су планирана Одлуком о буџету града Чачка за 2019. годину, у укупном износу од **40.000.000,00** динара.

Предлог расподеле средстава за реализацију мера активне политике запошљавања града Чачка за 2019. годину:

Ред. бр.	Мера активне политике запошљавања	Средства у динарима
1.	Јавни радови	9.000.000,00 динара
2.	Стручна пракса	12.000.000,00 динара
3.	Субвенције за самозапошљавање	8.000.000,00 динара
4.	Субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима	11.000.000,00 динара
Укупно средстава:		40.000.000,00 динара

Одредбом члана 60. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености утврђено је да локална самоуправа може да поднесе захтев за средства Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. С обзиром да су потребе за спровођење мера активне политике

запошљавања на територији града Чачка много веће, да је у буџету града Чачка за 2019. годину издвојено 40.000.000,00 динара а имајући у виду досадашње резултате у области запошљавања, град Чачак ће затражити додатна средства од Министарства у складу са Законом и Националним акционим планом запошљавања за 2019. годину.

Предлог расподеле средстава за учешће Министарства у финансирању мера из Акционог плана:

Ред. бр.	Мера активне политике запошљавања	Средства у динарима
1.	Субвенције за самозапошљавање	7.000.000,00 динара
Укупно средстава:		7.000.000,00 динара

С обзиром да из анализе тржишта рада произилази да је незапослено 7.229 лица, мере активне политике запошљавања утицаће да се смањи број незапослених на територији града Чачка.

VII. Овај акциони план објавити у „Службеном листу града Чачка“.